

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 379 mestni tesarski mojster Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. Tovarna furnirja.

JAMSKI LES

smrekov ali jelkov od 10 cm debeline na tankem koncu in od 3 m dolžine naprej kupi vsako množino franko vagon kranjskih postaj:

Šentlanski premogovnik, Krmelj - Dolenjsko.

Večje podjetje v Ljubljani sprejme za svojo podružnico v Zagrebu in Beogradu korespondenta in strojepisko

Pogoj: perfekten v srbohrvaščini. Ponudbe z referencami in opisom predslužbovanja pod „Stalna služba“ na Aloma Company, anončna družba z o. z. v Ljubljani, Kongresni trg 3.

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljših tovarov B&Sendorfer, Czapska, Ehrbar, Schweighofer, Original Stingl itd.

JERICA HUBAD roj. DOLENC
LJUBLJANA, Hlišerjeva ulica 5.

FRAN RAVNIHAR
LJUBLJANA, Linhartova ulica št. 25.

Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbeno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.

Telefon št. 415. — Pošt. ček. zavod št. 11428.

Prevzemanje zgradb, hiš, vil, stolpnih streh, vrtnih utic, balkonov, verand, stopnic, vrat, oken, mrežaste nosilnice za industrijske stavbe, dvorane, in razstavne zgradbe, za večje razpelle od 12 do 40 m po mojem sistemu.

Theodolite, tachymetre, nivelacijske instrumente, planimetre, pantografe, nivelačne in trasirne letve, merilne trakove, libele, logaritmi, računalna, šablone za pisma, trioglate, prismaticna in druga precizna merila; risalna orodja, risalne stole, aparate za svetlost, svetlobne, prozorne in druge tehniške papirje ima stalno v zalogi

Viljem Sequardt
delavnica za precizno mehaniko

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4 (na dvorišču).

Vsa v stroko spadajoča popravila se izvrše točno in solidno.

!! Medjimurski konji !!

Poltežki in čisto težki konji in kobile za vprego in odgoj za gospodarstva in tovarne stoje stalno za prodajo pod najkulantnejšimi pogoji pri

E. VAJDA veletgovina ČAKOVEC
s konji
Medjimurje (Jugoslavija).

Brzjavlj: Vajda Čakovec Telefon Interurb. 59, 4

L' UNION francoska zavarovalna družba
v Parizu, osnovana leta 1828.

Skupna glavica 400 milijonov frankov. Prevzema vse vrste požarnih in civilnih zavarovanj. Pojasnila dajejo brezplačno vsi krajevni zastopniki in GENERALNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 33. MEXIDA, mednarodna eksportna in importna družba z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

Agilne zastopnike sprejemamo pod ugodnimi pogoji.

Naznanilo.

Vljudno naznanim, da do preselitve v novi lokal, v Šelenburgovo ul. 1, sprejemam vsa naročila za čevlje po meri in popravila vsake vrste, akoravno čevlji niso kupljeni ali izdelani pri meni, v provizoričnih prostorih na Poljanskem nasipu 40, II. nadstr. (stara cukrarna), kjer se nahajam z delavnico in zalogo čevljev.

FRANC SZANTNER
specialist za ortopedična in anatomske obuvale in trgovca s čevlji

LJUBLJANA

Najstarejša špedicijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER
Ljubljana špedicijska pisarna Jesenice

Podjetje za prevažanje blaga južno železnice. Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo, Zagarinjenje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjavlj: Ranzinger. Interurban telefon 60.

I. Jugoslov. tovarna šablonov
za predtiskarije ženskih ročnih del
MARK BLEIER, Senta, Bačka
najnovejše vzorce!

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica
Ivan Bricej, Dunajska cesta 16
se priporoča. Izvršitev točne, čisto zmerne.

Premog, cement in strešna opeka
stalno v zalogi pri
H. Petrič, Ljubljana,
Dunajska cesta 33. Tel. 366.
Skladišče „BALKAN“.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić i drug
Ljubljana
Bohorčeva ulica št. 24.

Proda se vila
z vrtom, električno razsvetljavo, vodo-
vodom, v Mariboru, v bližini glavnega
kolodvora. Stanovanje kupcu takoj.
Poizve se v upravi „Jutra“.

Vpeljanega potnika
agilnega in reprezentativnega
išče tovarna čokolade.

Dopisi se prosijo pod „Potnik št. 1621“ na Oglasni zavod Fran Voršič, Maribor.

Krznar
samostojen v vseh krznarskih delih, popolnoma izurjen za vodstvo krznarske delavnice

se išče.

Naslov se poizve v upravnstvu „Jutra“.

Kupi se graščinsko posestvo.
Cenjene ponudbe z navedbo cene, po možnosti s sliko poslojpa na upravo „Jutra“ pod „Lepa lega“.

POSOJILO
Din 250.000 — ali več išče dobro vpeljano trgovsko in tovarniško podjetje proti 20% obrestim in intabulaciji.
Ponudbe pod „Najno posojilo“ na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Šodna ulica 5.

Zopet došli Dežni plašči
od preprostih do najfinjših v veliki izbiri, po izredno niski ceni
v modni in galanterijski trgovini
Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2.

lv. Jax in sin
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2

Šivalni stroji
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linču. Ustanovljena leta 1867. Vsevanje potuje brezplačno.

Pisalni stroji
Desettletna garancija. „Adler“.
Ceniki zastoj in tranko.
Kolesa iz prvih tovarov:
Dürkopp, Styria, Waffnerad.

Začasno znižane cene

BERSON
GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE
ceneje in trajnije so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti viagi i mrazu!

Advokat dr. Janko Olip v Beogradu
naznanja, da se s svojo odvetniško pisarno preseli iz ulice Kralja Milana 28
v Skopljansko ulico 3.

Lastne hladilne naprave. — Lastna prodajna mesta v največjih tržiščih inozemstva.

USTRELJENO DIVJAČINO
srne, divje koze, divje prašiče, zajce, fazane, jarebice, kljunače, divje race
kupuje
vsek čas in vsako množino po najvišjih cenah od oddajnih postaj

E. VAJDA, veletgovina z divjačino ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija
Brzjavlj: VAJDA, ČAKOVEC — Telefon Interurb. št. 59, 4, 8.
Večje love prevzamemo potom naših organov od lovišč.
SOLIDEN IN TOČEN OBRAČUN.

RAZPRODAJA!

Pozor! **Raz- prodaja** Pozor!

vsakovrstnih naramnic iz domače tovarne

M. Turnšek
po znatno znižanih cenah, dokler traja zaloga.

Razprodaja na drobno in debelo ob sredah in sobotah v Sodni ulici št. 1, v ostalih dneh natančne informacije v pisarni Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani Dunajska cesta 22.

RAZPRODAJA!

CANADIAN PACIFIC

Največje transportno podjetje sveta

EVROPA CANADA AMERIKA

Samo 4 dni na odprtem morju. Najhitrejša in najboljša zveza preko HAMBURGA, Antverpene in Cherbourga z razkošnimi „EMPRESS“ parniki na dvojne vijake. Odhod vsako nedeljo. Daljnje informacije glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisa useljevanja v Kanado in Zedinjene države daje AGENCIJA

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Petrinjska ulica 40.
JOSIP ZIDAR, Ljubljana, Wilsonova (Dunajska) cesta 31.

JAJCA kupuje in plača
po najvišjih cenah od oddajnih postaj
proti oddajnemu potrdilu brez odteglaja

E. Vajda
ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija

Brzjavlj: Vajda Čakovec Telefon Interurb. 59, 4, 8

Iz življenja in sveta

Pionir črnega kontinenta

(Ob 50letnici Livingstonove smrti.)

Afrika je bila še v 19. stoletju malo znan del sveta — temna dežela, kakor so jo imenovali že stari Rimljani. O notranjosti te temne dežele in še posebno o izvirov svete reke Nil so se pripovedovale najčudovitejše bajke. Na obalah Nila sta se vgnezdili kolonijalni državi Anglija in Portugalska, katerima so se šele pozneje pridružili Francozi, kajti severno Afriko so imeli še Turki in svoji oblasti.

Skoraj istočasno, ko se je začela krhati turška oblast v severni Afriki, so se vršila v južni polovici črnega kontinenta presenetljiva razkritja, ki sicer niso rešila vseh geografskih vprašanj, ki pa so bila v znanstvenem in političnem oziru velikega pomena. Angleški misijonarji niso nikdar pozabili, da vrše obenem tudi politično misijo, in brez dvoma bi tudi ne bili tako izdatni prispevki britanske vlade, če bi ne mogla računati na dobro politično obrestovanje potrošene glavice.

Med misijonarji, ki so pomagali ustanoviti in utrditi angleški kolonijalni vpliv v južni Afriki, je omeniti v prvi vrsti Davida Livingstona, ki je s svojimi raziskovalnimi potovanji angleške državne zaupnosti za velikega misijonarja ozemlja. Livingston, rojen 1. 1813. v okolici Glasgowa, je vsled siromašnosti svojih staršev preživel neveselo mladost. Komaj deset let star je stopil v delo pri neki predilnici, pri tem pa se je z železno energijo posvetil študijam. Ko je kot samouk srečno končal srednješolski študij, je našel nekoliko dobrotnikov, ki so mu omogočili, da se je posvetil študiju medicine in teologije. Hrepenenje po daljnem svetu ga je napotilo, da se je stavil na razpolago londonski misijonarski družbi, ki ga je po kratkih pripravah 1. 1840. poslala v južno Afriko.

V južnoafriških pokrajinah kapske kolonije je ta čas med holandskimi naselenci začelo vreti. Gibanje je bilo naperjeno zlasti proti angleškemu gospodarstvu v Natalu. Že 1. 1835. so se holandski naselenci začeli pomikati proti severu. Selili so se v manjših skupinah, prvotno brez kakšnega političnega namena. Leta 1842. so se Buri, katere so Angličji izganjali iz Natale, pod vodstvom svojega rojaka Pratoriusa naselili v ozemlju poznejše republike Oranje, kjer so bivala tačas še tolpe bečuankega plemena. V tej dobi je pričelo delovanje Livingstona, ki se je bil na neki misijonarski postaji naučil jezika tamkajšnjih domačinov. Znanstveni in politični uspehi njegovega potovanja so veliki. V znanstvenem oziru je proučil notranjost Afrike, zlasti ozemlja ob velikih afriških jezerih, v politični smeri pa je vršil priprave za angleško okupacijo, ustanavljajoč angleške faktorije, na katerih so se zasedali britanski kolonisti.

Svojo nalogo kot misijonar je Livingston umeval brez kakih predsodkov. Ni polagal posebne važnosti na to, da bi imponiral s številom spreobrnjenec. Spreobračal je domačine h krščanstvu, v kolikor jim je mogel pomagati in olajšati njihov položaj. Pomagal jim je v slučaju bolezni in s poblajanjem suženjstva. Ali

tudi to je bila morda le šahovska poteza, kajti poblajanje suženjstva od strani kolonijalnih držav se ni vršilo toliko zaradi človekoljubnosti, kakor v svrhu, da se zlomi arabska premoč, katero je podpiral tudi Egipt in katero je bilo treba uničiti, če naj se uresniči sen o veliki kolonijalni državi «Kap — Kalro».

Že na svojih prvih potovanjih skozi puščavo Kalahari je Livingston udeleževal svoje velike sposobnosti, ki so mu omogočile izredne uspehe: sposobnost, sporazumeti se s črnci, vživeti se v njihovo mišljenje ter si s človekoljubnim postopanjem pridobiti naklonjenost in prijateljstvo zamorskih poglavarjev, brez kojih pomoči bi nikakor ne bila uspela njegova ekspedicija v tropičnih pragozdih ter preko izsušenih, le s trnjem prerastlih planjav. V težavnih razmerah se je prebil skozi ozemlje raznih zamorskih plemen, pri čemur se je včasih zapletel v spore domačinov, da je bilo ogroženo celo njegovo lastno življenje.

Livingstone je mnogo pripomogel, da so se razjasnile notranje afriške razmere. Vsled tega je postal deležen velikih časti v znanstvenem svetu. Ne smemo se torej čuditi, da je v svoji čisti želji sklenil razkriti največjo tajno črnega kontinenta. Že tisočletja se je človeštvo trudilo, da preišče ozemlje gornjega Nila in njegovih izvirov, ki je bilo še vedno zagrnjeno z kopreno tajnostjo. Livingston je hotel rešiti to tisočletno zagonek.

Počasičen z dostojanstvom in oblastjo britanskega konzula se je velik raziskovalec Afrike vkrca na pot v Sansibar ter je z vzhodnega obrežja pričel svojo ekspedicijo v notranjost kontinenta. Četudi so bili uspehi njegove ekspedicije veliki: izvir svete reke Nila ni razkril. Roparska zamorska plemena so ga privedla v velike stiske, iz katerih ga je pozneje osvobodila šele velika rešilna ekspedicija pod Stanleyevim vodstvom.

A Livingstonova odporna sila ni bila več kos velikim naporom in težavam. Stisnila ga je gripa in umrl je 1. maja 1873. na južnem bregu jezera Tanganika v Čitambu — sredi kontinenta, kateremu je žrtvoval 32 let svojega življenja. Njegovo truplo so leta 1874. prepeljali v London, kjer so ga v Westminsteri opatiji z velikimi častmi položili k večnemu počitku.

Samomor najlepše Dunajčanke

V Ausseu se je nedavno zastrupila gospa Katka Drach-Rosen, ki je kot najznamenitejša lepota slovela med dunajsko in tudi budimpeštansko meščansko družbo. Bila je soproga enega najbogatejših avstrijskih vnotrščev in si je znala s svojo lepoto in ljubeznijo v vseh krogih pridobiti oboževalce. Morda ni bila baš najkрасnejša dunajska dama, kakor je uživala sloves, gotovo pa je bila med najlepšimi.

Toda njena lepota ji je prinesla malo sreče. Že, ko je njen oče bil še manj petičen, a so lepoto njegove hčerke občudovali številni kavalirji ter se tudi trudili za njeno roko, je oče odločil, da mora lepa Katka napraviti izredno par-

tižo. In res je naneslo, da jo je zasmejal in poročil enormno bogat mož Rosen. Toda difference v starosti in temperamentu med soprogo in mlado soprogo so bile tako občutne, da so se kmalu pojavila v zakonu nesoglasja, ki so tudi vodila do ločitve. Katčin oče je med vojno s spretnimi transakcijami pridobil visoko premoženje in je rad ugodil pritožbam svoje hčere ter privolil v ločitev zakona.

Žal je mlada gospa odslej zašla v še težji položaj. Njena dosedanja družba je bila za njo prezirna in Katka je vsled tega začela izvajati žensko maščevanje, namreč truditi se, da zleze v daleko višje sfere, kakor jim je doslej pripadala. Lepota in bogastvo gospe Katice — omenjale so se fantastične številke, ako se je govorilo o njeni doti — sta privlekli mnogo aristokratov, med njimi tudi nekega mladega princa, ki se je trudil za njeno ljubeč. Ni bila nikakoli tajnost, da je mladi aristokrat poprosil za njeno roko in dobil pritrdilni odgovor.

Zakonski zvezi pa so se zoperstavile tako težke ovire, da je mlada gospa končno morala uvideti, da se njen sen ne bo izpolnil. Zlobni jeziki so vrh tega o njej razširjali razne neprijetne vesti. Katka Drach-Rosen je izginila z Dunaja: v Ausseu si je hotela poiskati miru in pozabljenja, toda postajala je vedno bolj melanholična, živci so ji odpovedali in nič več ni mogla spati. Začela je uživati veronal, končno pa je v momentu popolnega obupa zaužila veliko množino morfija in veronala, kar je povzročilo njeno smrt. Tako se je tragično končal roman «najlepše dunajske dame».

Prva justifikacija v Mariboru 1. 1898.

V starih časih so v Mariboru obešali zločince na polju pred Koroško cesto, kateri prostor so še do prevrata vsled tega nazivali «Galgengeld». Ko pa so bila v Avstriji uvedena okrajna in okrajna sodišča, je spadalo celo Spodnje Štajersko pod celjsko okrajno sodišče. V Mariboru je bilo le okrajno sodišče. Se 1. 1898. je začelo tudi v Mariboru poslovanje okrajno sodišče, ki se je nahajalo na Aleksandrovi cesti, zapor pa v Cankarjevi ulici, katere so pozneje predelali v muzej, ki se nahaja še sedaj tam poleg Dekliške meščanske šole. Se 1. oktobra naprej se je začel tudi Maribor velikopoteznejše razvijati, medtem ko je bilo poprej Celje pravo in faktično središče cele Spodnje Štajerske.

Idrijske čipke

iz najfinejšega lanenega sukanca
prodaja
Osrednja čipkarska zadruga
Pod Trančo št. 1. 771

Ena prvih večjih kazenskih zadev novo otvorenega mariborskega okrajnega sodišča je bila obtožba radi umora proti 47 let staremu posestniku Francu Bračko iz Poličke vasi pri St. Lju v Slov. Oor. In proti njegovi ženi Ivan. Ta dva sta bila namreč obtožena umora ženinih staršev posestnikov Perlinov, od katerih sta hotela dobiti posestvo in denar, ki sta ga imela stara dva doma shranjenega v skritem predalčku.

Bračko je hodil k Perlinovim vsak dan živno pitat, kar so vedeli domačini. Od nedelje 12. decembra 1897. pa ljudje niso več videli Bračka prihajati živne pitat in tudi starih ni bilo iz hiše. Zato so sosedje Bračka povpraševali in mu prigovarjali naj gre v hišo pogledat. On pa se je izgovarjal, da sta šla Perlinčeva najbrž kam na sejem ali v mesto. Se 1. petek je končno prišel Bračko po župana Rieingerja, da bi šla pogledat v hišo. Župan je šel naprej in se mu je zdelo takoj čudno, da je Bračko pristavil k nizkemu oknu lestvo in z nje gledal v hišo, čeprav bi lahko stoji videl. Ko pa je stopil v vežo, sta našla na tleh zakonska Perlinov z razbitimi glavami, prerezanim vratom, ob strani lužo krvi in ležišče, napravljeno poleg mrtvih trupel. In zopet je Bračko v prvi sapi rekel: «Ta dva pa je nekdo umoril, ki je tu prenočil in še obleko je ukradel». O ukradeni obleki pa še tedaj seve ni bilo niti sledu. V ostalem pa se je delal Bračko s svojo ženo vred nevednega. Ljudje pa so že par dni poprej videli prihajati iz hiše okrvavljeno mačko, ki ji nihče ni dajal hrane in se je vsled tega ločila mrtvih trupel. Sumljivo je bilo tudi to, da je Bračko vse dni hodil kumit živno k Perlinovim, seve ponoči, ne da bi se mu zdelo čudno, kje so stari celi teden odsotni. In tako so Bračka z ženo vred aretirali in prignali v Maribor.

V uvedeni preiskavi je Bračko talil krivdo še tedaj, ko je bila že razpisana porotna razprava. Dne 12. marca 1898. pa je naenkrat želel govoriti s preiskovalnim sodnikom, kateremu je pred pričami izjavil, da ga preveč vest peče in radi tega prizna, da je kritično noč on umoril tasta in taščo, češ da so se sprili radi nekega denarja. Vzel pa je baje samo 100 goldinarjev, katere je skrnil v neko luknjo v hlevovem zidu, in obleko, katero je shranil v šklednju, ključ od hišnih vrat, katere je zaklenil, pa je vrgel v klet. Sodna komisija se je z Bračkom

takoj podala na hce mesta in res našla v zidu skritih 100 goldinarjev, v šklednju obleko, niso pa mogli najti hišnega ključa, katerega je šel potem Bračko sam iskat in ga — izkopal v kleti izpod ganičarjev, na katerih ležijo sodi. V zadnjem se torej Bračkovo priznanje ni strinjalo.

Čez nekaj dni, dne 22. marca, pa je Bračko zopet poklical preiskovalnega sodnika ter svoje priznanje prekalal, češ da je priznal le iz strahu, da pa ni nič zakrivil, ampak je zagrešil zločin po njegovem mnenju najbrž kak tujec, ki je spal na omenjenem ležišču. Že istega dne popoldne pa je svoje dejanje zopet priznal. Ko pa se je 29. marca vršila porotna razprava, je Bračko vnovič tajil, jednako tudi njegova žena, ki pa je vendar priznala, da je slišala kritično noč priti svojega moža domov, da pa je sama prepričana o moževi krivdi. Porotniki so nato soglasno izrekli, da je Franc Bračko kriv umora ter je bil vsled tega obsojen na smrt na vešalih. Njegova žena Ivana Bračko pa je bila soglasno oproščena. Bračko je po razpravi kazni brez pritožbe sprejel, samo prošil je, naj ga ne obesijo. Njegovi zadnji želji pa ni bilo ugodeno. Njegov zločin je bil namreč tem grši, ker je vzel starima Perlinovima življenje predvsem radi tega, da bi prišel še pravčasno do njunega premoženja, katero sta hotela sicer izročiti Bračkovim otrokom, ker sta Bračkova vse zapravila.

In tako je bil Bračko dne 21. majnika 1898. na dvorišču stare jetnišnice, sedanjega muzeja v Cankarjevi ulici ob 6. uri zjutraj ob številni udeležbi mariborskega prebivalstva obešen.

Proda se moško

780 **kolo**
Romanskega ulica šte. 36.

Prodaj

dobro ohranjen, izredno močan prek z 15 sedeži, pripraven za gasilna in lovsko društva. Istotam tudi medena postelja z enako nočno omarico z marmornato ploščo. Poizve se v Dravljah št. 37. 776

PLAHUTAR & PITAMIC

carinsko posredniški ter špedicijski

komisijski bureau
IMPORT JESENICE EKSPORT

izvršuje vse v te stroke spadajoče posle najtočnejše in najkulantnejše ter se v to svrhu toplo priporoča. 777

ARKO COGNAC MEDICINAL

Stroji za obdelovanje lesa **Turbine transmissije**

armature sesalke zvonovi

Strojne tovarne in livarne, d. d., Ljubljana

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica in rezervni zakladi okrog K 150,000.000.—
Ustanovljena leta 1900.

Čekovni račun št. 10.509. — Brzof. naslov: Banka, Ljubljana. — Tel. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obreduje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Jugoslovenski Lloyd d. d., Maribor

Ruška cesta 45

Moške obleke

Sukno

Prodaja samo na preprodajalce. — Poset skladišča se priporoča

Mi izdelujemo v svoji 10.000 m² veliki tvornici z električnim pogonom na 200 strojih:

OBLEKE za MOŠKE DEČKE DEKLICE

Mi imamo velike tovarniške zaloge nemških in čeških predilnic:

SUKNO za DAME GOSPODE OTROKE

